

תצפית כנות בחציל, תחנת יאיר 3-2012

רבקה אופנבך, דורית חשמונאי, אבי אושרוביץ, יובל ברזילי, יורם צביאלי, ישראל צברי, סבטלנה גוגיו ורמי גולן –
מו"פ ערבה תיכונה וצפונית

כתובת המחברת: rivka@arava.co.il

תקציר

היקף שטחי החציל בערבה יציב ומשתרע על כ – 550 דונם. מבחן כנות לחציל אחרון נערך ביאיר במנהרה עבירה בשנת 2004/5, מאז הוכנסו לשוק כנות חדשות של עגבניות להרכבת חציל ולאחרונה נוספו כנות חציל בר בנוסף לכנת העגבניות מינואט השלטת היום להרכבת חציל. מהתרשמויות בשטחים מסחריים נראה כי ניתן להקטין את מנות המים והדשן ברבע מהמנה המקובלת כיום בחציל. בשטחים בהם נשתלו חצילים מורכבים וניתנה מנות מים כמקובל בגידול הרגיל הופיעו הצהבות אמירי צמיחה כתוצאה מעודפי מים. מבין הכנות שנבחנו הצטיינה הכנה החדשה של חברת א"ב זרעים שעלתה ביבול (14.4 ק"ג/מ"ר) על כנת הביקורת מינואט (12.9 ק"ג/מ"ר). מומלץ לחזור ולבחון כנה זו בניסויים נוספים ובהיקף חצי מסחרי בשטחים מסחריים.

מבוא

היקף שטחי החציל בערבה יציב ומשתרע על שטח של כ – 550 דונם (גרף 1). מבחן כנות לחציל אחרון נערך ביאיר במנהרה עבירה בשנת 2004/5 (אופנבך וחובי, 2005), מאז הוכנסו לשוק כנות חדשות של עגבניות להרכבת חציל ולאחרונה נוספו כנות חציל בר וזאת בנוסף לכנת העגבניות מינואט השלטת היום להרכבת חציל. מהתרשמויות בשטחים מסחריים נראה כי ניתן להקטין בחציל מורכב את מנות המים והדשן ברבע מהמנה המקובלת כיום בחציל רגיל. בשטחי חציל מורכב בהם ניתנה מנת מים מקובלת בגידול רגיל הצהיבו אמירי צמיחה כתוצאה מעודפי מים.

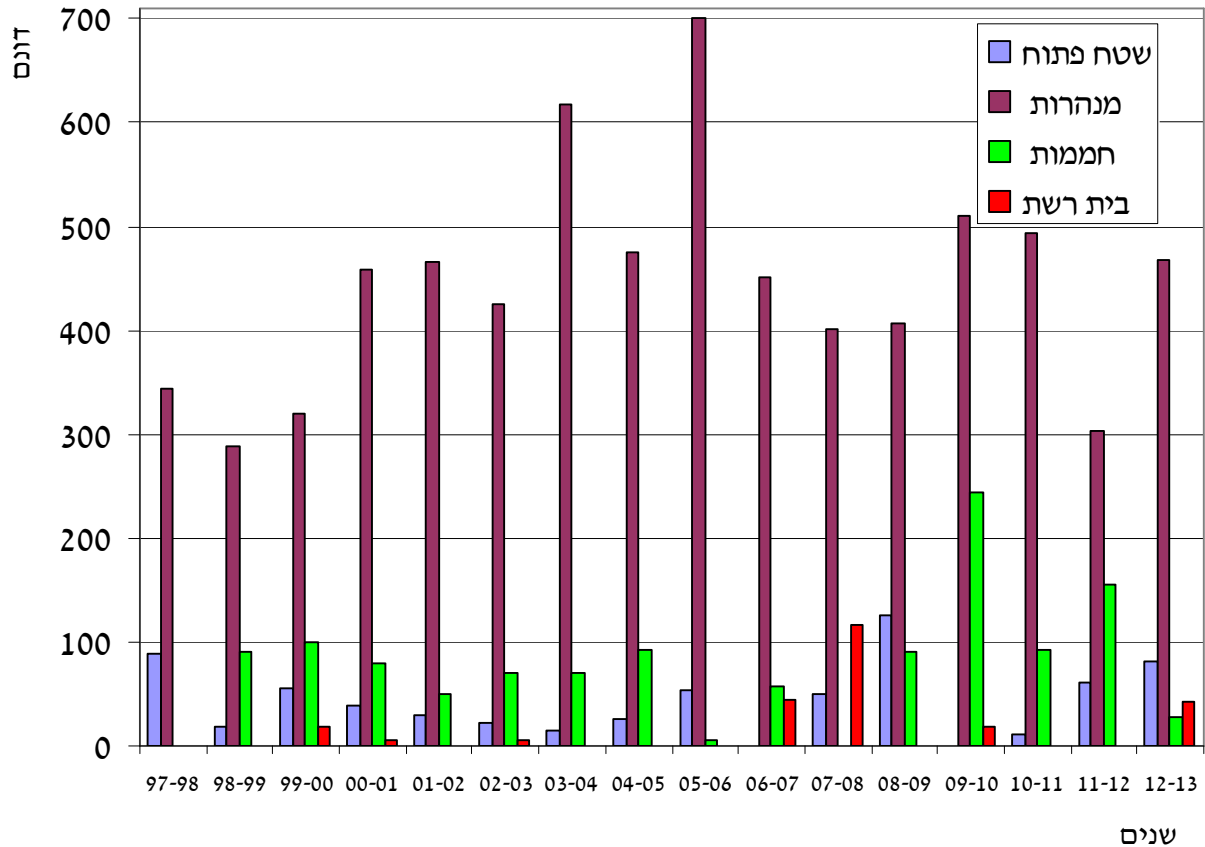
מטרת הניסוי – איתור כנות חצילים חדשות המותאמות לזן המסחרי קלסיק.

חומרים ושיטות

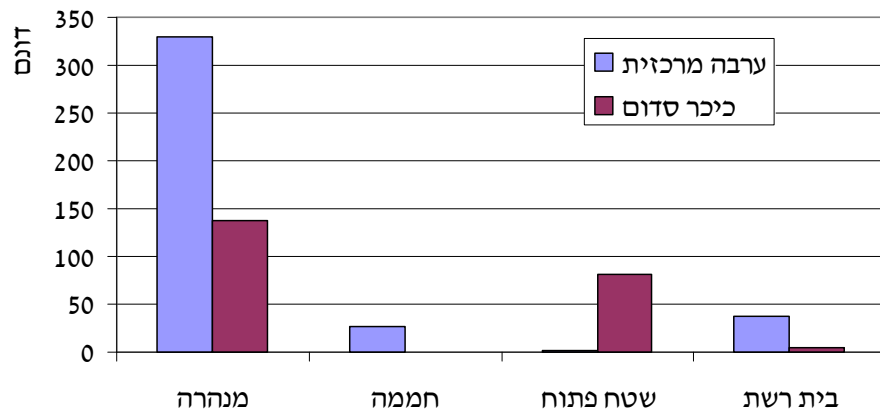
הניסוי נערך בתחנת יאיר בשתי מנהרות עבירות. שתילי חצילים נשתלו (1/10/12) לשטח ללא כיסוי. חודש משתילה (1/11/12) כוסו המנהרות, ב –פוליאאתילן למנהרה אחת, ורשת 50 מש למנהרה שנייה. רוחב המנהרה 6 מטר, ובה 4 ערוגות שתילה, שתילה כל 40 ס"מ, עומד מחושב של 1.67 צמחים, 3.3 ענפים למ"ר. הגידול נעשה בהדליה הולנדית, גיזום ל- 2 ענפים לצמח וזרוד במהלך העונה. זן קלאסיק הורכב על הכנות הבאות: מינואט ו- SO2004 (א"ב זרעים), EP-Partner (מכתשים) וברוטוס (עדן זרעים). החציל על הכנה האחרונה נשתל באיחור ולכן מוצג כאן ללא תוצאות היבול. הצמחים רוססו מדי שבוע באורסטט(0.5%) לחנטה, ישירות לפרחים, החלב- 7/11/12. הקטיפ החל ב- 18/11 ונמשך עד 18/4. נערכו 21 קטיפים.

תוצאות וסיכום

מבין הכנות שנבחנו הצטיינה הכנה החדשה DSO2004 ??? של חברת א"ב זרעים שעלתה ביבול (14.4 ק"ג/מ"ר) על כנת הביקורת מינואט (12.9 ק"ג/מ"ר) (טבלה א1). מומלץ לחזור ולבחון כנה זו בניסויים נוספים ובהיקף חצי מסחרי בשטחים מסחריים.

איור 1: היקף שטחי החציל בערבה בשנים 1997/8 – 2012/3 (נתונים: סקר שטחי גידול, ועדה חקלאית ערבה תיכונה)

איור 2: התפלגות שיטות גידול חצילים בערבה המרכזית ובכיכר סדום (2012/3).

טבלה 1א : נתוני יבול ביום הקטיף

מספר מנהרה חלקות	שם החנה	חברה של החנה	יבול כללי ק"ג/מ"ר	יבול יצוא ק"ג/מ"ר	אחוז יצוא %	משקל פרי גרם
4	קלאסיק	מינואט	12.9	6.6	52	429
3	קלאסיק	DSO2004	14.4	7.8	55	459
2	קלאסיק	EP Partner	10.6	6.1	57	452

טבלה 1ב : נתוני יבול ביום הקטיף

מספר מנהרה חלקות	שם החנה	חברה של החנה	משקל פרי קטן גרם	משקל פרי משקל פרי קטן ק"ג/מ"ר	פגמים מעוותים %	צבע (1-3)	פרי מבריק %
4	קלאסיק	מינואט	150	2.2	0.8	1.3	99
3	קלאסיק	DSO2004	139	1.5	1.7	1.2	97
2	קלאסיק	EP Partner	124	1.9	0.5	1.4	91

טבלה 3 : איכות פרי לאחר השהייה.

כנה	חזרות	מוצקים %	רכים %	התמוטטות חיצונית %	עוקץ יבש %	זרעים %	חריגי צבע %	ציון * איכות (עד 10)
מינואט	4	2	65	15	54	8	19	-1.5
EP Partner	2	7	49	3	65	17	7	1
DSO2004	3	2	73	18	70	13	10	0.1

הבעת תודה

לחברות הזרעים א"ב זרעים, מכתשים, עדן זרעים ולמועצת הצמחים עבור השתתפות במימון הניסוי.

ספרות

אופנבך רבקה, אהרון ש, אלקיים ד, צברי י, איתיאל א, רמי ג 2005. בחינת כנות שונות של חצילים במנהרה עבירה, תחנת יאיר. סיכום מחקרים לעונת 2004/5, מו"פ ערבה תיכונה וצפונית.

http://www.arava.co.il/cgi-webaxy/sal/sal.pl?lang=he&ID=457087_arava2012&act=show&dbid=files&dataid=484

Variety observation of rootstock for grafting eggplants growing in walking tunnel cover with polyethylene, Yair experimental station 2012/13, Arava

Rivka Offenbach, Dorit Hashmonai, Avi Oshrovitz, Yuval Barzilai, Yoram Zvieli, Rami Golan, Israel Tzabari, Svetlana Gogio - Central and Northern Arava R&D

Writer address: rivka@arava.co.il